WIKIPEDIA OCH UTBILDNING

WIKIMEDIA SVERIGE

20 sep 2018, Visby

Sara Mörtsell

Projektledare utbildning, sara.mortsell@wikimedia.se
@SaraMrtsell

WIKIMEDIA
SVERIGE

Wikimedia Sveriges styrelse 2018
Av Gitta Wilén CC by SA 4.0

Innehållet.

- Den digitala utvecklingen och Wikipedias utveckling.
- Förutsättningar för hur Wikpedia fungerar.
- Förhållandet mellan Wikipedia, utbildning och trovärdighet.
- Elever som gör avtryck på Wikipedia med sina bidrag.

WIKIMEDIA
SVERIGE

“Wikipedia fungerar inte i teorin, men fungerar i praktiken.”

WIKIMEDIA
SVERIGE

Världens mest besökta.

WEBBPLATS	DOMÄN	ALEXA RANKING 2018
Google	google.com	1
Youtube	youtube.com	2
Facebook	facebook.com	3
Baidu	baidu.com	4
Wikipedia	wikipedia.org	5

https://www.alexa.com/topsites

WIKIMEDIA
SVERIGE

Raimond Spekking CC by SA 4.0,

“Tänk dig en värld där alla har fri tillgång till mänsklighetens samlade kunskap.

Det är det vi gör.”

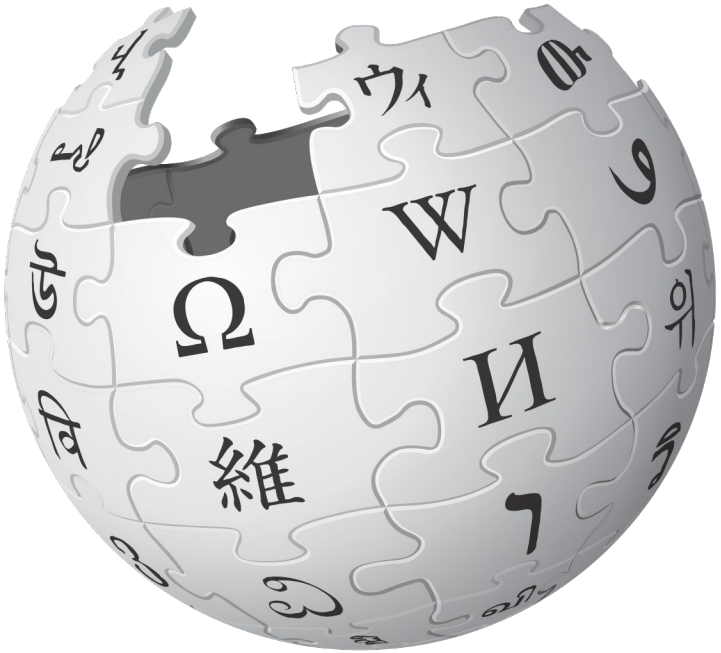

WIKIMEDIA
SVERIGE

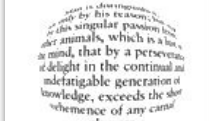

WIKIPEDIA
The Free Encyclopedia

Main Page
Recent changes
Random page
Watch list
Current events

Protected page
Talk page
History
What links here
Watch links

Bug reports
Special pages

Main Page | Recent changes | Protected page | History | Special pages Go
Printable version
Other languages: German | Esperanto | Spanish | French | Dutch | Polish | Portuguese

209.237.238.158
Log in | Help
Search

Main Page

From Wikipedia, the free encyclopedia.

Welcome to Wikipedia, a collaborative project to produce a complete encyclopedia from scratch. We started in January 2001 and are already working on 48152 articles, with more being added and improved all the time. Anyone, including *you*, can edit any article right now, without even having to log in. You can copyedit, expand an article, write a little or write a lot. See the Wikipedia FAQ for more background information about the project, and the help page for information on how to use and contribute to Wikipedia.

The content of Wikipedia is covered by the GNU Free Documentation License, which means that it is free and will remain so forever. See wikipedia:copyrights for the details and open content and free content for background.

Background on current events
Current events - Oktoberfest - Israeli-Palestinian conflict - West Nile virus - Maurice Papon - Gerhard Schröder - Bob Hayes - Robert L. Forward - Apollo 12

Philosophy, Mathematics, and Natural Science
Astronomy and astrophysics - Biology - Chemistry - Earth science - Mathematics - Philosophy - Physics - Statistics

Social Sciences
Anthropology - Archaeology - Economics - Geography - History - History of science and technology - Language - Linguistics -

WIKIMEDIA
SVERIGE

Tidig diskussion om sant och falskt.

WIKIMEDIA
SVERIGE

Giles, J. (2005). Internet encyclopaedias go head to head. https://www.nature.com/articles/438900a

Nya utmaningar.

Ny status?

WIKIMEDIA
SVERIGE

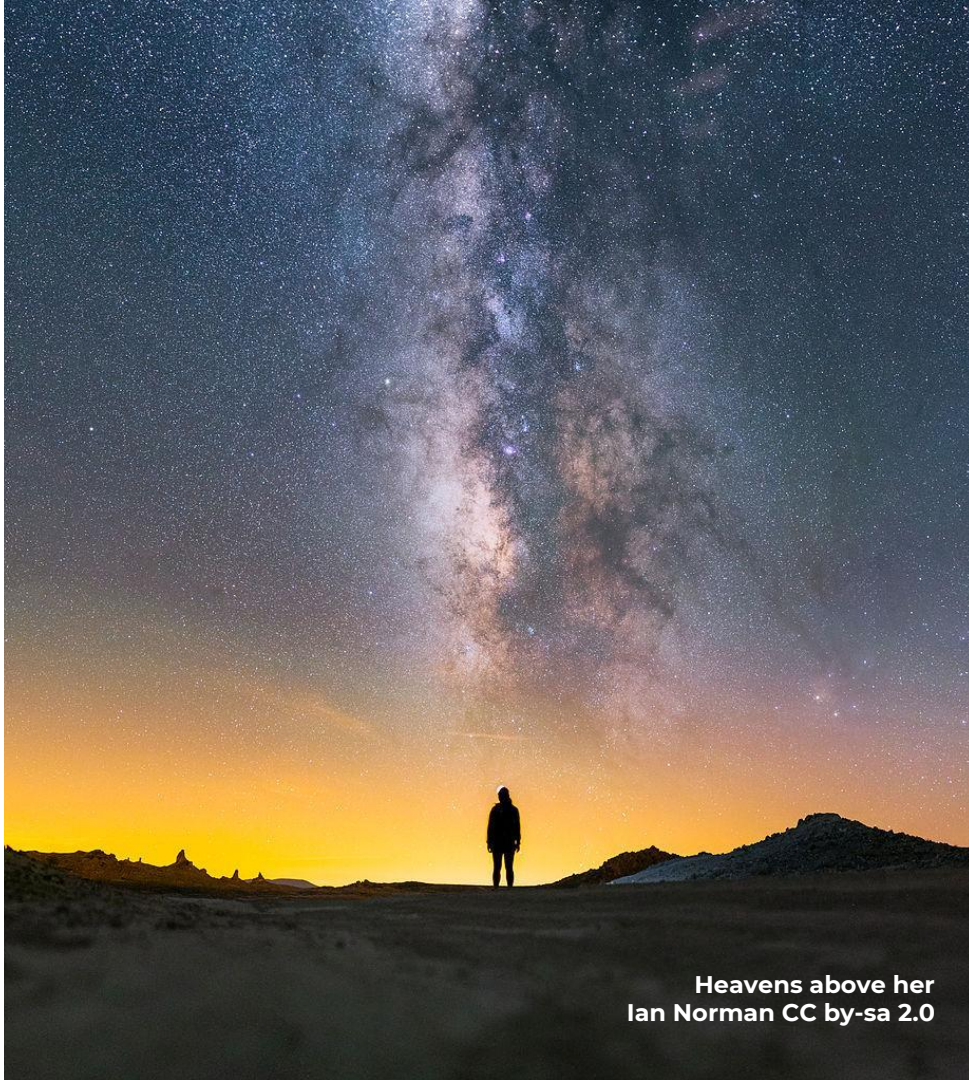

Heavens above her
Ian Norman CC by-sa 2.0

Trovärdighet.

theguardian.com
YouTube will use Wikipedia to help solve its conspiracy theory problem

theverge.com
YouTube didn't tell Wikipedia about its plans for Wikipedia

mashable.com
Facebook outsources its fake news problem to Wikipedia—and an army of human moderators

fastcompany.com
Facebook thinks the answer to its fake news problems is Wikipedia

WIKIMEDIA
SVERIGE

Wikipedia är fritt.

Betyder *inte* att Wikipedia är fritt från regler…

WIKIMEDIA
SVERIGE

Vem bestämmer?

Wikipedia sköts, skrivs och kontrolleras av människor som du och jag.

För människor som du och jag.

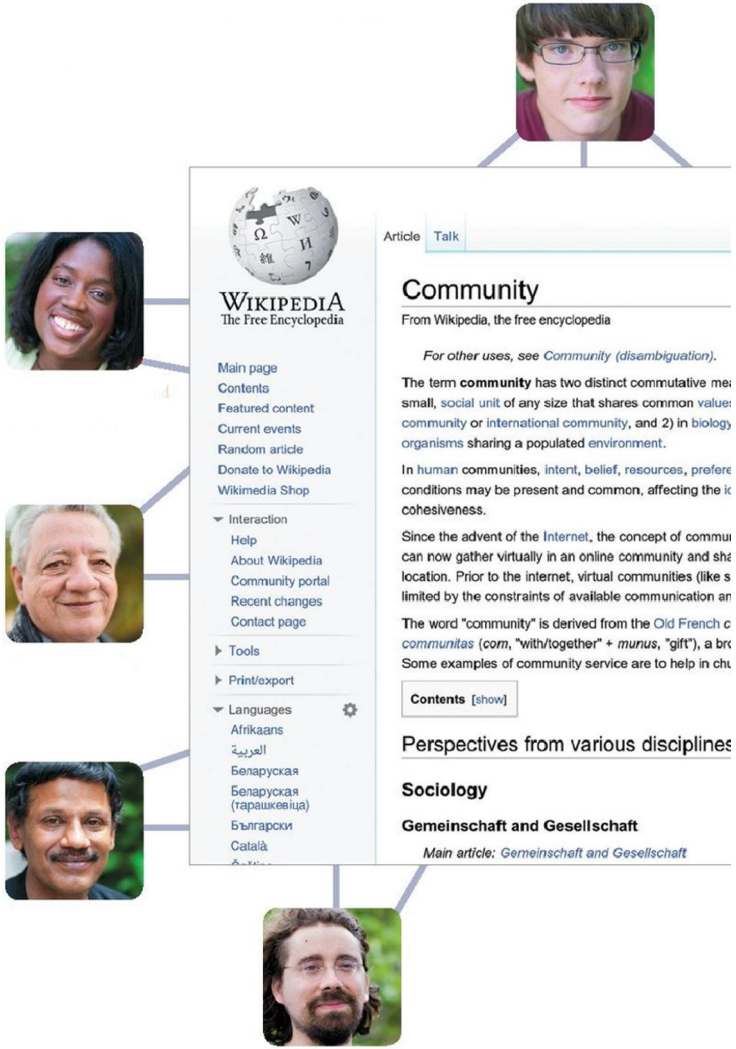

WIKIMEDIA
SVERIGE

Hur låter det?

Wikipedia förändras i realtid av den aktiva gemenskapen.
http://listen.hatnote.com/#sv,en,ar,de

WIKIMEDIA
SVERIGE

Ramverket.

WIKIPEDIA ÄR ETT UPPSLAGSVERK

- ❏ Wikipedia är stort och samtidigt väldigt smalt i sin genre.
- ❏ Formen ska vara enligt Wikipedias stilguide.
- ❏ Allt kan inte ingå i ett uppslagsverk, därför finns relevanskriterier.

VERIFIERBARHET

- ❏ Innehåll måste tydligt kunna verifieras av trovärdiga källor, genom fotnoter och referenslista.
- ❏ Wikipedia kan inte acceptera originalforskning.

WIKIPEDIA ÄR FRITT

- ❏ Fria licenser tillåter återanvändning och bearbetningar också för kommersiella syften.
- ❏ Plagiat är hårt kontrollerat och inte tillåtet.
- ❏ Fritt från annonser och användares data spåras ej.

NEUTRALITET

- ❏ Wikipedia kan inte ta ställning i frågor utan ska rättvist redogöra för alla sidor.
- ❏ Wikipedia tillåter inte reklam eller annonsering.

KONSENSUSDRIVET

- ❏ Gemenskapen tar fram riktlinjer genom förhandling och diskussion med varandra.
- ❏ Administratörer har inget större redaktionellt inflytande än någon annan, men tillgång till fler verktyg för att kunna genomföra blockeringar, sidlåsningar etc.

Fria licenser

Upphovsrättsinnehavaren ger alla (elever, bibliotek, tidningar, intresseföreningar, näringsliv) rättigheter till att göra bearbetningar, sprida, och återanvända verket, oavsett syfte.

Men inte villkorslöst.

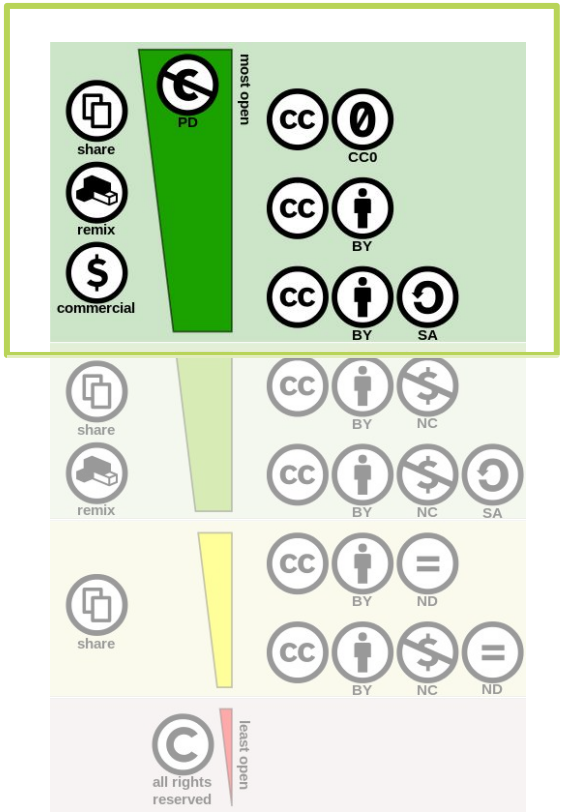

WIKIMEDIA SVERIGE

Redigera är makt.

เศียรพระพุทธรูปในรากโพธิ์ Av Siripatwongpin CC by SA 4.0

Luckor och skevheter.

- 1 av 5 biografiska artiklar handlar om kvinnor.
- 9 av 10 som redigerar är män.

WIKIMEDIA
SVERIGE

Wikidiversity conference day 1
Av Habib M'henni CC by SA 4.0

“Who edit the Encyclopedia shapes the knowledge we are choosing to remember. “

Adrianne Wadewitz

WIKIPEDIA
Den fria encyklopedin

Eleverna och Wikipedia.

- 89% unga svenskar använder Wikipedia (2013).
- 3 milj visningar på svenska Wikipedia/dag.

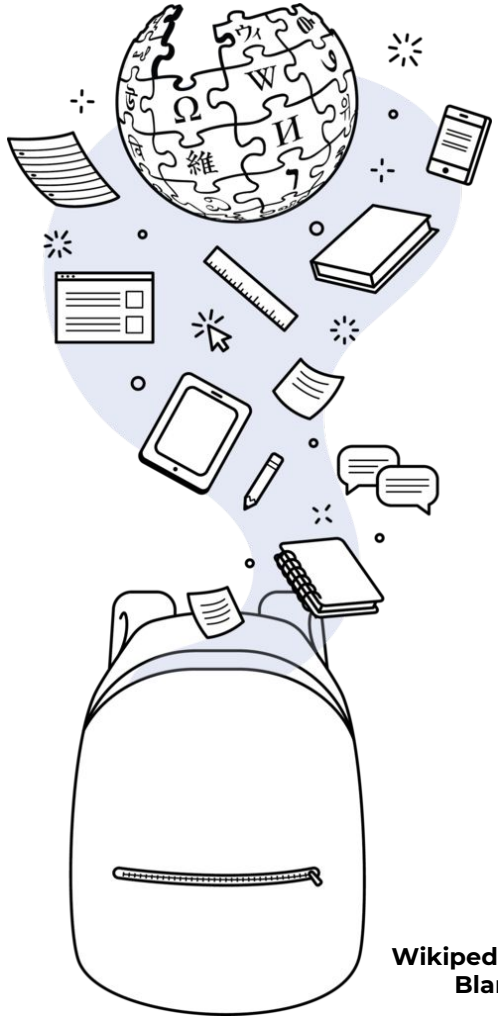

WIKIMEDIA SVERIGE

Wikipedia Education Backpack
Blanca Flores CC by-sa 4.0

En startpunkt inte slutpunkt för informationssökning.

WIKIMEDIA
SVERIGE

Textarbete i digitala miljöer

1. Medieekologi
2. **Informationskritik och kunskapsdelning**
3. Att integrera ämnesinnehåll, didaktik och teknik
4. Multimodalitet och lärande
5. Multiliteracies i lärande och undervisning
6. Läsa och skriva i digitala miljöer
7. Bedömning av multimodalitet
8. Att pröva sig fram

Del 2. Informationskritik och kunskapsdelning

I dagens samhälle är information lättillgänglig. Detta ställer krav på att läsaren kan sålla och värdera tillförlitligheten i informationen genom att kritiskt granska vem som står bakom den och hur relevant den är för syftet med läsningen av texten.

Skriv ut

2. Informationskritik och kunskapsdelning PDF Lyssna

WIKIMEDIA SVERIGE

Elever gör avtryck.

Exempel på att skriva historia, tillgängliggöra kunskap bortom det som tidigare var möjligt.

WIKIMEDIA
SVERIGE

Kulturhistoria som gymnasiearbete.

WIKIMEDIA
SVERIGE

Coffee table talk with students – project Att skriva kulturhistoria på Wikipedia som gymnasiearbetete, run in 2016–2017 av Zache CC BY-SA 4.0

Video

https://www.youtube.com/watch?v=eS_UKUDUGMg

WIKIMEDIA
SVERIGE

Elever skriver historia.

“Det är ett jätteviktigt ämne och när jag först sökte om det på Wikipedia fanns nästan ingenting om det skrivet där.”

WIKIPEDIA
Den fria encyklopedin

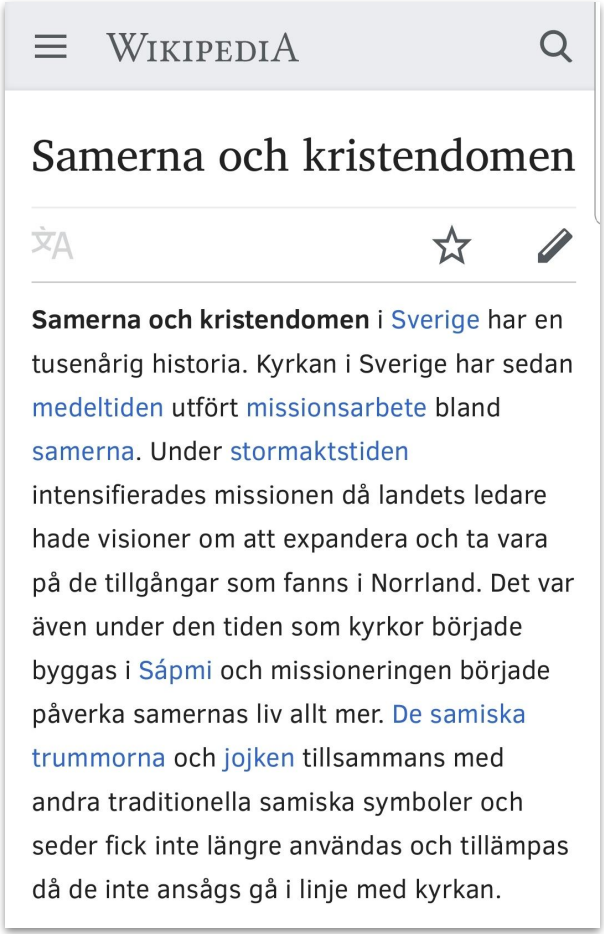

Skriva med andra elever som mottagare.

WIKIPEDIA
Den fria encyklopedin

WIKIPEDIA

Astrid Lindgren

Astrid Lindgren (Af Iswidhish: Swedish: [ˈastrɪd ˈlɪŋgreːn] (dhageeyso)) waxay dhalatay 1907 waxayna dhimatay 2002. Astrid waa mid ka mida dadka qoraaga ah ee ugu caansan dalka Iswiidhan.

Astrid Lindgren

Astrid Lindgren sanadihii 1960

Språk.

- Wikipedia finns på 292 olika språk.
- Somaliska Wikipedia har 4 000 artiklar.

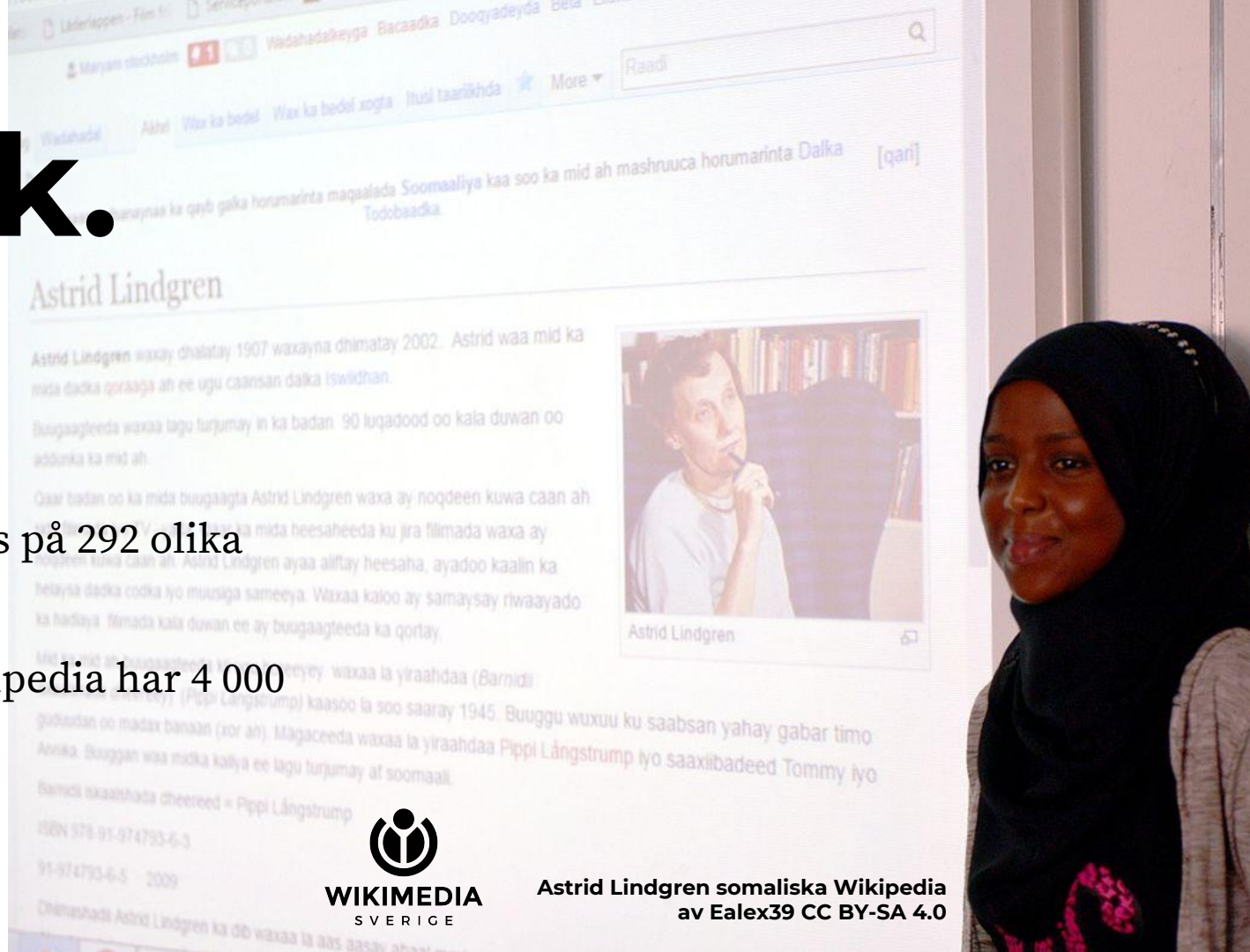

WIKIMEDIA SVERIGE

Astrid Lindgren somaliska Wikipedia
av Ealex39 CC BY-SA 4.0

Finska 403 569 artiklar 46 000 visningar/timmen
Engelska 5,2 milj artiklar 6,1 miljoner visningar/timmen
Svenska 3,6 milj artiklar 60 000 visningar/timmen
Arabiska 447 772 artiklar 74 000 visningar/timme
Spanska 1,3 milj artiklar 828 000 visningar/timmen
WIKIMEDIA
SVERIGE

Följ upp.

Wikimedias öppna lärplattform med steg-för-steg instruktioner och arbetsflöde.

Uppgift: Att redigera och förbättra Wikipedia

In Class

I samband med gästföreläsningen den 12 september i kursens Wikipedia-moment kommer du att introduceras till hur redigering fungerar på Wikipedia i några praktiska moment.

Din uppgift är att hitta en Wikipedia-artikel med någon anknytning till Norbotten och granska den mot Wikipedias riktlinjer om vad en artikel bör innehålla. Lös därefter uppgiften genom att själv lägga till/förbättra sidan så att den bättre uppfyller något av Wikipedias bedömningskriterier.

Hitta en artikel att granska

Leta aritklar på följande ställen, om du inte på egen hand vet vilka artiklar som passar:

Kategori:Personer från Norrbotten

Kategori:Musik i Piteå

Vad bör en Wikipedia-artikel ha?

Läs hur Wikipedias användare beskriver de kriterier som en Rekommenderad artikel har.

WIKIMEDIA
SVERIGE

Wikimini.se

WIKIMEDIA
SVERIGE

Wikipedia fungerar inte i teorin, men i praktiken.

WIKIMEDIA
SVERIGE

Tack.

sara.mortsell@wikimedia.se
@SaraMrtsell

WIKIMEDIA
SVERIGE

Threewisemonkey av SixSigma CC BY 3.0